

SİRKÜLER
Sayı: 2012/102

İstanbul, 04.05.2012
Ref: 4/102

Konu:

GELİR VERGİSİ KANUNU MADDE 18 (TELİF KAZANÇLARI) KAPSAMINDA YAPILACAK ÖDEMELERDE K.D.V. TEVKİFATI AÇISINDAN 117 NUMARALI K.D.V. GENEL TEBLİĞİ İLE YAPILAN DÜZENLEMELER

14.04.2012 tarih ve 28264 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan ve 01 mayıs 2012 tarihi itibarı ile yürürlüğe giren 117 No.lı K.D.V. genel tebliğ hakkında genel bilgilendirmelerimizi ve tebliğ ile tevkifat kapsamına alınan tüm işlemlere dair özet kapsam, tevkifat sorumlusu ve tevkifat oranlarını gösteren tabloyu içeren 17.04.2012 tarih ve 90 sayılı sirkülerimiz tarafınıza gönderilmiştir.

Bu sirkülerimizde, G.V.K. Madde 18’de sayılan hak sahiplerine ödeme yapan vergi sorumlularının, ödemeleri üzerinden yapmaları gereken K.D.V. tevkifatı hakkında 117 No.lı K.D.V. genel tebliğ ile getirilen düzenlemelere yer verilmektedir.

Bilindiği üzere serbest meslek faaliyetlerini **mutad ve sürekli** olarak yapanların prensip olarak, K.D.V. mükellefiyeti tesis ettirmeleri gerekmektedir. Ancak, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun 18 inci maddesi kapsamına giren teslim ve hizmetleri münhasıran aynı Kanunun 94 üncü maddesinde belirtilen kişi, kurum ve kuruluşlara yapanların hesaplayacağı K.D.V.’nin bu kişi veya kuruluşlar tarafından **sorumlu sıfatıyla** beyan edilmesi mümkün bulunmaktadır.

G.V.K.’nin 18. Maddesinde belirtilen serbest meslek faaliyetleri aşağıdaki gibidir.

“Müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekâr, bilgisayar programcısı ve mucitlerin ve bunların kanuni mirasçılarının şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserlerini gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlamak veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleri ile ihtira beratlarını satmak veya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle elde ettikleri hasılat Gelir Vergisinden müstesnadır.(Eserlerin neşir, temsil, icra ve teşhir gibi suretlerle değerlendirilmesi karşılığında alınan bedel ve ücretler istisnaya dahildir. Yukarıda yazılı kazançların arzî olarak elde edilmesi istisna hükmünün uygulanmasına engel teşkil etmez. Serbest meslek kazançları istisnasının, bu Kanunun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur.”

Serbest meslek erbabının bu uygulamadan faydalanabilmesi için K.D.V. mükellefiyetinin sadece Gelir Vergisi Kanunu’nun 18 inci maddesi kapsamına giren işlemlerden ibaret olması ve işlemlerinin tamamının aynı Kanunun 94 üncü maddesinde sayılan kişi, kurum ve kuruluşlara yapılması gerekmektedir.

Ayrıca, sorumluluk uygulaması kapsamında işlem yapılabilmesi için Gelir Vergisi Kanunu'nun 18 inci maddesi kapsamına giren işlemleri yapan kişilerin, bu şekilde işlem yapılmasını önceden vergi sorumlusuna (Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesinde sayılanlara) bildirmesi gerekmektedir.

İşlemlerine ait verginin beyan ve ödeme mükellefiyeti sorumlular tarafından yerine getirilen serbest meslek mensupları (Gelir Vergisi Kanunu'nun 18 inci maddesinde sayılanlar) ayrıca K.D.V. beyannamesi vermeyecek ve defter tutmayacaklardır. İşlemin belgelendirilmesi ise Vergi Usul Kanunu'nun genel hükümlerine göre gerçekleştirilecektir.

Bu uygulamaya göre, Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesinde sayılan kişi, kurum ve kuruluşlar, aynı Kanununun 18 inci maddesi kapsamına giren kişilere yapacakları ödemeler ile ilgili olarak gelir vergisi stopaj tutarı (%17) dâhil işlem bedeli üzerinden K.D.V. hesaplayıp sorumlu sıfatıyla beyan edip ödeyeceklerdir. Hesaplanan K.D.V. tutarı gelir vergisi stopaj matrahına dâhil edilmeyecektir.

Örnek:

Dergilere karikatür çizen bir serbest meslek mensubu karikatür başına 200.-TL, net telif ücreti almaktadır. Karikatüristin her ay 1 karikatür verdiği (A) dergi işletmesi bu hizmetle ilgili G.V. ve K.D.V. tevkifat tutarlarını aşağıdaki şekilde hesaplayacaktır.

- K.D.V. hariç, G.V. stopajı dahil tutar : $200 / 0,83 = 240,96$.-TL
- G.V. Stopajı : $240,96 \times 0,17 = 40,96$.-TL
- K.D.V. : $240,96 \times 0,18 = 43,37$.-TL
- G.V. stopajı ve K.D.V. dahil toplam bedel : $200 + 40,96 + 43,37 = 284,33$.-TL

Dergi işletmesi 40,96.-TL tutarındaki G.V. stopajını, muhtasar beyannamesine dahil edecek, 43,37 TL tutarındaki K.D.V.'ni ise 2 No.lı K.D.V. beyannamesi ile beyan edecektir. Bu tutar 1 No.lı beyannameye genel hükümler çerçevesinde indirim konusu yapılabilecektir.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 18 inci maddesi kapsamına giren teslim veya hizmetleri aynı Kanununun 94 üncü maddesinde sayılan kişi, kurum ve kuruluşlar yanında bu maddede yer almayanlara da yapanlar yukarıda belirtilen uygulamadan faydalanamayacaktır.

Sorumluluk uygulamasını tercih etmeyenler ile esasen **bu kapsama girmesi mümkün olmayan mükelleflerin**, Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesinde sayılan kişi, kurum ve kuruluşlar ile bunlar dışındakilere yaptıkları işlemleri sebebiyle hesaplanan K.D.V. tebliğin (3.) bölümü saklı kalmak kaydıyla, kendileri tarafından mükellef sıfatıyla beyan edilip ödenecektir. Bu mükellefler genel hükümler çerçevesinde defter tutacak, belge düzenleyecek ve K.D.V. beyannamesi vereceklerdir. Bu durumda, Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesinde sayılan kişi, kurum ve kuruluşların, tebliğin (3.) bölümü saklı kalmak kaydıyla, bu işlemler sebebiyle vergi sorumlulukları söz konusu olmayacaktır.

117 No.lı K.D.V. genel tebliğ ile Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinde sayılan kişi, kurum ve kuruluşların bu bölüm kapsamındaki alımlarında, satıcılardan **aşağıdaki bilgileri ihtiva eden bir yazı alma** zorunluluğu getirilmiştir. Bu yazıda işlemi yapanlar;

- Faaliyetlerinin arızı olması nedeniyle K.D.V.'ye tabi olmadığını veya
- Faaliyetlerinin, K.D.V.'ne tabi olduğunu ve hesaplanacak K.D.V.'nin sorumlu sıfatıyla beyanını tercih ettiklerini veya
- Faaliyetlerinin, K.D.V.'ne tabi olduğunu ve hesaplanacak K.D.V.'nin kendileri tarafından mükellef sıfatıyla beyan edileceğini,

belirteceklerdir. Bu yazı, Vergi Usul Kanunu'nun muhafaza ve ibraz hükümleri çerçevesinde saklanacak ve gerektiğinde yetkililere ibraz edilecektir.

Getirilen bu yeni düzenleme ile alınması istenen yazı, aslında daha önce de mevzuatta yer alan ve vergi sorumlularının kontrol etmeleri gereken işlemlerin, bundan sonra yazıya dökülmesi ve ödeme yapılacak kişilerin beyanına istinaden vergi sorumlularınca işlem yapılması esasına dayanmaktadır. Ödeme yapacak vergi sorumluları hak sahiplerinin mükellefiyet durumlarını, vergisel tercihlerini her zaman bilemeyebilirler, ya da doğru olarak öğrenemeyebilirler. Bundan sonra ödeme yapacak kişiler bu yazıyı almakla kanuni sorumluluklarını yerine getirmiş olacaklar; hak sahipleri de verdikleri bu yazıdan dolayı doğabilecek her türlü vergisel işlemem sorumlu olacaklardır.

Saygılarımızla,

**DENGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Kıdemli Müdür

gogredik@mazarsdenge.com.tr